

Θέσεις της Ένωσης Πολιτών για την ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ σχετικά με την Συγκέντρωση - Αδειοδότηση των Μ.Μ.Ε.

Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ είχε εκπονήσει το 1998 ένα κείμενο 10 θέσεων για τον Εκδημοκρατισμό του Ραδιοτηλεοπτικού τοπίου. Τις ίδιες σχεδόν θέσεις είχε επαναδιατυπώσει το 2001 κατά την διαδικασία της συνταγματικής Αναθεώρησης και το 2002 με την ευκαιρία μιας αναγγελίας Δημ. Διαβούλευσης που ποτέ δεν προχώρησε. Τις ίδιες θέσεις κατέθεσε και τον Δεκέμβριο του 2005 όταν η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ συμμετείχε στον επίσημο Δημόσιο Διάλογο αναφορικά με την Συγκέντρωση των ΜΜΕ. Επειδή στην χώρα μας χρειάζεται υπομονή, τις ίδιες ακριβώς θέσεις δημοσιοποιούμε και σήμερα. Παραθέτουμε το κείμενο θέσεων 1998/2001/2005:

“Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ως ένα ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικό σωματείο πολιτών ήδη από την αρχή της ίδρυσής της το 1995, μαζί με άλλες ΜΚΟ είχε εντοπίσει στον χώρο των ΜΜΕ και ιδίως της τηλεόρασης (κρατικής και ιδιωτικής) τον *κρίσιμο κόμβο αναπαραγωγής* του κρατισμού και της αγοροκρατίας στη χώρα μας. Δυστυχώς οι πιο δυσοίωνες προβλέψεις μας έγιναν πράξη εγκαθιστώντας ένα καθεστώς ριζικής στρέβλωσης και αδράνειας με αρνητικές επιπτώσεις στην ενημέρωση των πολιτών, την λειτουργία του πολιτικού συστήματος, την διόγκωση του πολιτικού χρήματος και της διαφθοράς αλλά και την ολιγοπωλιακή δομή της ελληνικής οικονομίας.

Η κατάσταση αυτή επιχειρήθηκε να ανατραπεί με την δυναμική παρέμβαση της κοινωνίας πολιτών και της ομάδας ενεργών πολιτών «Επιτροπή πολιτών Κανάλι 15» με εμπυχωτές τους Ρούσσο Κούνδουρο και Φαίδωνα Βεγληρή, που ενώ μετά από μια πρώτη περίοδο τον Ιούνιο του 1986 σημείωσε επιτυχίες (αλλαγή νομοθετ. πλαισίου, σπάσιμο κρατικού μονοπωλίου της Ρ/Τ, ίδρυση Δημοτ. Ραδιοσταθμού 984) στη συνέχεια επειδή εξάντλησε την δυναμική της άφησε ανοικτό το πεδίο στην κατοχύρωση μιας ιδιόρρυθμης συμβίωσης ενός κομματικού κρατισμού και μιας άναρχης ιδιωτικοποίησης χωρίς σαφείς κανόνες και ρυθμίσεις. Σήμερα πιστεύουμε ότι η κοινή μας εμπειρία ανοίγει τον δρόμο για την συναινετική υιοθέτηση ενός ρεαλιστικού πλέγματος ρυθμίσεων για τον πραγματικό Εκδημοκρατισμό του Ρ/Τ τοπίου.”

Για όλους αυτούς τους λόγους υποστηρίζουμε τις παρακάτω θέσεις που έχουν παραμείνει σταθερές τα τελευταία χρόνια:

1. Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές: Καθοριστικό ρόλο στην ρύθμιση του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου πρέπει να παίξει η συντονισμένη λειτουργία των αντίστοιχων Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών. Ένα πραγματικά ανεξάρτητο, λειτουργικά και οικονομικά, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) με όλα τα

αναγκαία υλικοτεχνικά μέσα αποτελεί το σημείο αφετηρίας οποιασδήποτε νομοθετικής ή άλλης πρωτοβουλίας. Προτείνουμε επίσης την συνταγματική κατοχύρωση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων όπως και τον συντονισμό των 2 ΑΔΑ με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

2. Άμεση ρύθμιση και πλήρης εφαρμογή της νομιμότητας στην ιδιωτική τηλεόραση: Καθοριστικό ρόλο στην σωστή λειτουργία της ιδιωτικής τηλεόρασης θα παίξει το περιεχόμενο των συμβάσεων παραχώρησης της δημόσιας τηλεοπτικής υπηρεσίας σε ιδιωτικούς φορείς που δεν πρέπει να περιοριστεί στους δείκτες της κεφαλαιακής επάρκειας και εμπειρίας, αλλά να περιλαμβάνει σαφώς διατυπωμένες ποιοτικές προδιαγραφές.

3. Το ετήσιο τέλος των αδειών λειτουργίας των ιδιωτικών καναλιών, δηλαδή, το 2% των ακαθάριστων εσόδων τους να αποτελέσει τον βασικό χρηματοδοτικό πόρο για την δημιουργία ενός τρίτου, μη κερδοσκοπικού, μη κρατικού τομέα της Τηλεόρασης των Πολιτών, όπου καθοριστικό ρόλο θα έχει η τοπική αυτοδιοίκηση και οι δημιουργοί πολιτισμού και οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ, συνδικάτα, κινηματογραφιστές κλπ.). Σε αυτήν την κατεύθυνση ή διατήρηση και προώθηση του σταθεροποιητικού και εξισορροπητικού ρόλου της Δημόσιας Τηλεόρασης ΕΡΤ-ΑΕ αποκτά κρίσιμη σημασία. Σε κάθε περίπτωση οι πολίτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα επιλογής σε μια τριπλή κατεύθυνση, όπου ο κάθε χώρος (ιδιωτική - δημόσια - ελεύθερη / καινοτομική τηλεόραση) θα έχει έναν δικό του διακριτό ρόλο. Μια παρόμοια πλουραλιστική δομή του τηλεοπτικού χώρου προωθείται ήδη και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες (Σκανδιναβικές Χώρες, Ολλανδία κλπ.). Η αξιοποίηση της νέας σημαντικής πρωτοβουλίας της ΕΡΤ για την Ψηφιακή Τηλεόραση μπορεί να φιλοξενήσει σε πιλοτικό στάδιο τέτοιου είδους πρωτοβουλίες.

4. Δημόσιος Διάλογος παντού, ιδίως στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας: Η έλλειψη συστηματικού, οργανωμένου Διαλόγου για ζητήματα Πανεθνικής σημασίας ιδίως διαμέσου της ραδιοτηλεόρασης αποτελεί την κεντρική αδυναμία του Δημόσιου Χώρου στην Ελλάδα. Γι' αυτό προτείνουμε το αυτονόητο για όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

α) Την θέσπιση στην Δημόσια Τηλεόραση μιας ωριαίας, καθημερινής, βραδινής ζώνης με εναλλασσόμενους δημοσιογράφους-παραρτιστές που θα διασφαλίσουν την ισότιμη συμμετοχή όχι μόνο των πολιτικών κομμάτων αλλά και των ΜΚΟ της κοινωνίας πολιτών και μελών της επιστημονικής κοινότητας. Αποκλειστική αποστολή της ζώνης θα είναι η ανάπτυξη του Πανεθνικού Δημόσιου Διαλόγου. Θα πρόκειται για ένα οργανωμένο στη βάση αρχών και ειδικών εγγυήσεων ανοικτό «Τηλεοπτικό Κοινοβούλιο» με υποστήριξη από την ΕΡΤ και την Βουλή των

Ελλήνων. Οι ιδιωτικές τηλεοράσεις θα πρέπει να έχουν το λιγότερο μια αντίστοιχη εβδομαδιαία, ωριαία εκπομπή στηριγμένη στις ίδιες αρχές.

β) Προκειμένου να συνειδητοποιηθεί ευρύτερα ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών, η δημόσια ραδιοτηλεόραση να διαθέτει επαρκή χρόνο, τουλάχιστον 6 ώρες ραδιοφωνικού χρόνου μηνιαίως και 4 ώρες τηλεοπτικού χρόνου κάθε μήνα για την προβολή του έργου των ΜΚΟ- Καθιέρωση και εφαρμογή συστηματικής προβολής κοινωνικών μηνυμάτων εκ μέρους των ΜΚΟ και από τα ιδιωτικά κανάλια μέσα από τις επίσημες άδειες παραχώρησης που θα εγκριθούν από το ΕΣΡ.

5. «Προγραμματική Συμφωνία»/Ειδική Αδειοδότηση για την ΕΡΤ: Τον πιο κρίσιμο ρόλο για την εμπέδωση μιας εναλλακτικής λειτουργίας των ΜΜΕ στην χώρα μας προς όφελος της Δημοκρατίας και της ελληνικής κοινωνίας καλείται να παίξει η ΕΡΤ ΑΕ. Μετά από δεκαετίες αμφιταλαντεύσεων ανάμεσα στην κομματική χειραγώγηση και την ατυχή προσπάθεια «αντιγραφής» τεχνικών της ιδιωτικής τηλεόρασης η ΕΡΤ βρίσκεται ήδη σε έναν καλό δρόμο σταδιακής αναζήτησης της δικής της ταυτότητας ως μιας δημόσιας, ποιοτικής τηλεόρασης που οφείλει να λειτουργεί με γνώμονα το κοινωνικό συμφέρον. Η κατεύθυνση αυτή είναι ακόμη ασταθής και πρέπει να σταθεροποιηθεί κυρίως σε επίπεδο προγράμματος, περιεχομένου και γενικής φιλοσοφίας δράσης. Η υιοθέτηση των «Προγραμματικών Συμφωνιών» ανάμεσα στο κράτος και την δημόσια τηλεόραση ύστερα από ευρύ δημόσιο διάλογο όπως συμβαίνει στην Γαλλία ή η αλλαγή του Καταστατικού Χάρτη ανά εξαιτία όπως συμβαίνει στη Μεγάλη Βρετανία (BBC Chart) είναι ενδιαφέρουσες πρωτοβουλίες χρήσιμες για την ελληνική εμπειρία.

6. Η ειδική Προγρ. Συμφωνία θα πρέπει να περιέχει προβλέψεις για:

α) την προβολή της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΕΡΤ προς τους Έλληνες φορολογούμενους πολίτες. Κοινωνική ευθύνη προς το εσωτερικό της εταιρίας (νέες καινοτομικές δράσεις συμμετοχής και συνεργασίας με τους εργαζόμενους) αλλά επίσης και προς το κοινωνικό σύνολο όπως έχει ήδη αναπτύξει η ΕΡΤ σε πολλούς τομείς. Σε μια παρόμοια οπτική, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη πρέπει να αφορά και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις του Ρ/Δ τομέα.

β) την αναζωογόνηση της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης και την σύνδεσή της με φορείς συνεχιζόμενης κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης.

7. Άμεση ολοκλήρωση της λειτουργίας του τηλεοπτικού σταθμού του Κοινοβουλίου όπως ακριβώς επιτάσσει το αναθεωρημένο Σύνταγμα και οι δεσμεύσεις των πολιτικών κομμάτων στο Κοινοβούλιο. Ένας τέτοιος τηλεοπτικός σταθμός δημοσίου συμφέροντος και διαλόγου είναι ευκαιρία να συνεργαστεί επίσης με την προτεινόμενη Τηλεόραση των Πολιτών στον τρίτο, μη κερδοσκοπικό, μη κομματικό τομέα.

8. Οι προβλέψεις για τα Μ.Μ.Ε. πρέπει επίσης να συνδυαστούν τόσο με την ενσωμάτωση της κοινοτικής νομοθεσίας περί «**Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών**» αλλά και την Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 στα πλαίσια της ευρωπαϊκής στρατηγικής i2010 για μια Κοινωνία της Γνώσης.

9. Να γενικευτεί ο θεσμός των Δημόσιων Διαβουλεύσεων με τριμερή συμμετοχή (κράτος, ιδιώτες, κοινωνικοί εταίροι/κοινωνία πολιτών) σε όλους τους τομείς της δημόσιας πολιτικής όπως ήδη προβλέπεται από την πρακτική και την νομοθεσία της Ευρ. Ένωσης. Θεωρούμε θετικό ότι αυτή η διαδικασία έχει ήδη ξεκινήσει και στην χώρα μας.

10. Τα συμπεράσματα του Δημοσίου Διαλόγου και η αντίστοιχη νομοθετική πρωτοβουλία για την Συγκέντρωση-Αδειοδότηση των Μ.Μ.Ε. να ενταχθούν στην εξαγγελθείσα **διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος** και ειδικότερα του άρθρου 14.